

ЗМІСТ

БАСКЕТБОЛ	4	ЛЕГКА АТЛЕТИКА	46
ВОЛЕЙБОЛ	10	ПЛАВАННЯ	52
ФУТБОЛ	16	ЛИЖНИЙ СПОРТ	58
РЕГБІ	22	«ФОРМУЛА-1»	64
БЕЙСБОЛ	28	МОТОЦИКЛЕТНИЙ СПОРТ	70
ВЕЛОСПОРТ	34	СПОРТИВНА ГІМНАСТИКА	76
ТЕНІС	40	ДЗЮДО	82

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

4

БАСКЕТБОЛ

Баскетбол має цілком конкретні рік і місце появи: **15 ГРУДНЯ 1891 року, місто СПРИНГФІЛД**, штат Массачусетс, США. Тієї зими вчитель фізкультури Джеймс Нейсміт створив вид спорту, що відповідав вимогам його начальника Лютера Гулика: у нього можна грати в приміщенні, він підтримує дітей у гарній фізичній формі та завдяки незначному фізичному контакту не має ризику травмування. Так виник сучасний баскетбол. Його 13 правил опублікували у шкільній газеті 15 січня 1892 року. А 1946-го там же, у Сполучених Штатах, з'явилася National Basketball Association (НБА — Національна баскетбольна асоціація), на сьогодні найвідоміша професійна баскетбольна ліга. З Америки баскетбол поширився світом.

ПРАВИЛА ГРИ

1

Очки нараховують за влучання м'ячем у **кошик**. Та команда, яка одержить більше очок... **виграє!** Одне влучання в кошик дає 2 очки (якщо м'яча закинули із зони до тричкової лінії), 3 очки (якщо м'яча закинули з-за тричкової лінії) або 1 очко за штрафний кидок (присуджений арбітром за порушення).

2

Під час однієї гри змагаються 2 команди. У кожній команді **5 основних гравців** і 5 чи 7 запасних, залежно від чемпіонату. Кількість заміни обмежена.

4

Той, у кого м'яч, повинен **пересуватися, відбиваючи його однією рукою від підлоги**. Гравець може зупинитися лише для того, аби наблизитися до кошика, але має право зробити не більш ніж 2 кроки.

3

Матч триває 4 періоди по **10 хвилин** (коли гра припиняється, зупиняється й хронометр) або **12 хвилин** (у НБА).

5

Фол — це коли гравець, **перешкоджаючи супернику, не дотримується принципу «циліндра»**, тобто виходить із простору, обмеженого спереду кистями його рук, ззаду — його сідницями, а з боків — передпліччями, і заходить у «циліндр» суперника.

6

Команда, у якій перебуває м'яч, має обмежений час, аби дістатися кошика, — **24 секунди!** Якщо їй це не вдається, м'яч переходить до команди-суперниці.

7

Щойно команда з м'ячем **перетинає половину поля, вона не може повернутися на свою половину**, не забивши гол або не втрагивши м'яча.

ВИДАТНА ДЕСЯТКА

Розігруючий захисник — це «режисер» команди, атакувальний захисник майстерно забиває голи, форварди — універсальні гравці, а центровий грає в самісінньому центрі майданчика. Ось **ЧЕМПІОНИ** з баскетболу.

Легендарний Ларрі

Він блискуче влучав у кошик, а також був чудовим захисником і славився вмінням «красти» м'ячі в суперників. Завдяки йому змінили правила гри: до його видовищного влучання в кошик з-за баскетбольного щита (1986 року) не дозволялося забивати голи в такий спосіб!

США
ЛАРРІ БЕРД

КОБІ БРАУНТ
США

Чорна мамба

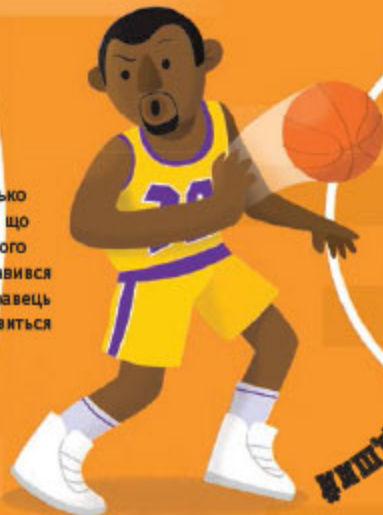
Це прізвисько він здобув завдяки своєму швидкому, чіткому й видовищному стилю гри (чорна мамба — дуже небезпечна змія). Він може похвалитися тим, що його найбільше разів поспіль обирали учасником Матчу всіх зірок НБА — аж 18!

МАЙКЛ ДЖОРДАН
США

Меджик

Своє «магічне» прізвисько він отримав ще у школі, що підтверджує прояв у нього таланту замолоду. Він уславився своїм *no-look pass*: коли гравець рухається в один бік, а дивиться в інший.

ІРВІН ДИМОВСЬКИЙ-МОРДУХІН
США

Летючий Джордан

Свого часу шкільний тренер не взяв його до команди, але згодом Майкл опинився серед найвидатніших баскетболістів в історії. Він став героєм одного з найвидовищніших моментів баскетболу — змагання з кидків згори під час Матчу всіх зірок 1988 року, коли... буквально підлетів до кошика.

СЕРЕДНЯ КІЛЬКІСТЬ ОЧОК ЗА ГРУ

30.12

ЕМАНУЕЛЬ ДИМОВСЬКИЙ
Аргентина

Дезорієнтувати суперників на майданчику — його особливе вміння. Часто він рухається у протилежних напрямках на шляху до кошика 2 кроками без відбивання м'яча. Інтуїтивний і непередбачуваний гравець, якого у вирішальні моменти гри хотів би мати кожен тренер.

Він став першим неамериканцем, який потрапив до престижної Зали слави світового баскетболу. Його міжнародні досягнення налічують аж 15 медалей, зокрема й 7 золотих (2 відзнаки світових чемпіонатів, 4 — європейських та 1 олімпійська медаль).

ДРАЖЕ ПЕТРОВИЧ
(колишня Югославія)
Хорватія

Баскетбольний Моцарт

Його вважають одним із найсильніших європейських баскетболістів. Він був чудовим бомбардиром, особливо з тричовкової лінії. Його гра вирізнялася майстерністю та елегантністю. 1985 року протягом одного матчу він здобув 112 очок.

КАРЕМ АБДУЛ-ДЖАББАР
США

Капітан

Маючи 38387 здобутих очок, він є першим у рейтингу найкращих бомбардирів в історії США. Захисникам не вдавалося заблокувати його «небесний гаю» — особливий кидок, що він винайшов. Через проблеми з очима він грав у спеціальних окулярах.

СЕРГІЙ БЕЛОВ
Росія (колишня СРСР)

ТРОФЕЙ НБА

Найбажаніша нагорода в баскетболі — Кубок Ларрі О'Браєна. Це трофей, який щороку вручають команді-чемпіонці НБА. Заснували його 1977 року, а нинішню назву він дістав 1984-го на честь комісара НБА. Кубок має форму м'яча, що залітає до кошика.

ВІЛТ ЧЕМБЕРЛЕН
США

Вілт-Ходуля

Його називають одним із найкращих баскетболістів усіх часів, і довгий перелік його рекордів це підтверджує. 7 сезонів поспіль він посідав перше місце в рейтингу бомбардирів.

ШТРАФНИХ КИДКІВ ЗА 1 ГРУ

28

КЕРОУ ДЖЕЙМС
США

Король Джеймс

Ще хлопчиком він став зіркою баскетболу й був наймолодшим гравцем, котрий за свою кар'єру досяг 20000 очок. Як доказ його різнобічності він єдиний у списку з 25 найкращих баскетболістів усіх часів отримав це місце за очки, асисті (передачі, після яких м'яч опиняється в кошику) та кількість відібраних м'ячів.

ОЧОК, ЗДОБУТИХ ПОСПІЛЬ

25

ЦІКАВІ ФАКТИ

Рекордсмен

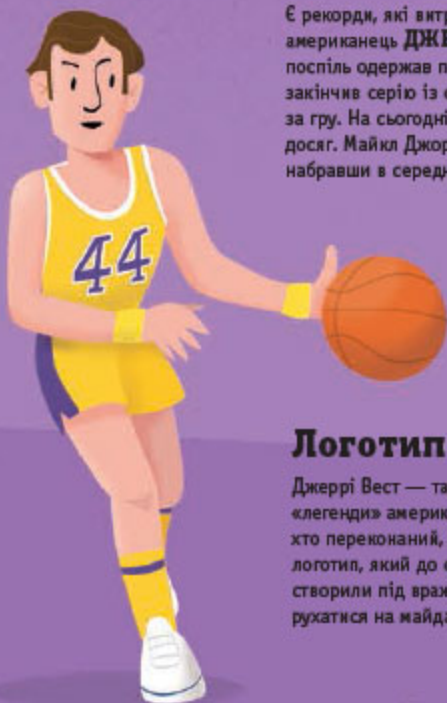
ВІЛТ ЧЕМБЕРЛЕЙН, один із найвидатніших чемпіонів світового баскетболу, запам'ятовувався також як гравець, котрий протягом однієї гри здобув аж 100 очок. Це сталося 2 березня 1962 року. Тоді його команда «Філадельфія Ворріорс» перемогла «Нью-Йорк Нікс» із рахунком 169:147.

100

Найвища середня кількість очок

Є рекорди, які витримують перевірку часом. Так, американець **ДЖЕРРІ ВЕСТ** 1965 року в 6 іграх поспіль одержав понад 40 очок у кожній. Він закінчив серію із середнім показником 46,3 очка за гру. На сьогодні його рекорду досі ніхто не досяг. Майкл Джордан наблизився до нього... набравши в середньому 45,2 очка в 5 іграх.

46.3

Хто грав найдовше

3-поміж баскетболістів, які грали найбільше років, американець **ТІМ ДАНКАН** здобув 5 титулів НБА у 3 різних десятиліттях — у 1999, 2003, 2005, 2007 та 2014 роках.

Логотип НБА

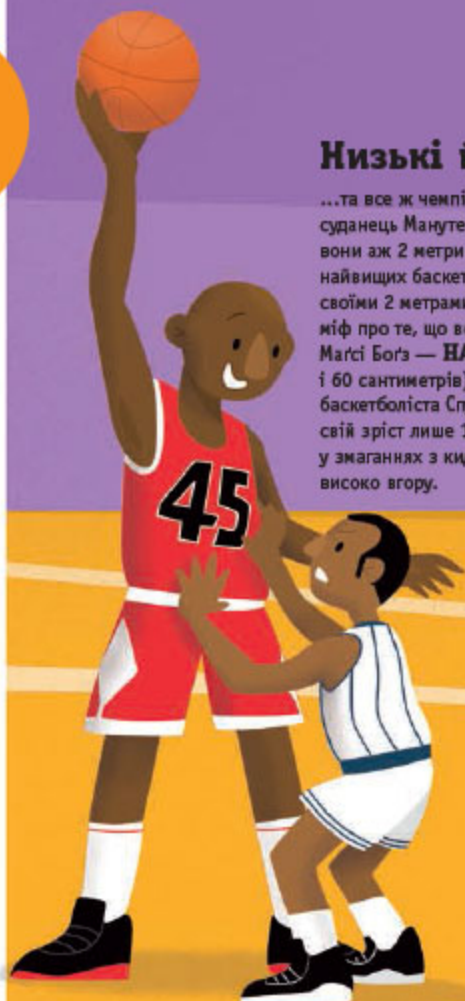
Джеррі Вест — також головний герой великої «легенди» американського баскетболу. Багато хто переконаний, що розроблений 1969 року логотип, який до сьогодні є **СИМВОЛОМ НБА**, створили під враженням від його способу рухатися на майданчику.

Низькі й високі чоловіки

...та все ж чемпіони! У НБА є двоє **ВЕЛЕТНІВ**: суданець Мануте Бол і румун Георгі Мурешан — вони аж 2 метри та 31 сантиметр заввишки. Серед найвищих баскетболістів є також Йо Мің, який зі своїми 2 метрами й 29 сантиметрами зросту розвіює міф про те, що всі китайці невисокі. А от американець **Марсі Богз** — **НАЙНИЖЧИЙ** гравець (1 метр і 60 сантиметрів). Варто згадати й американського баскетболіста Слуда Вебба, котрий 1986 року, попри свій зріст лише 1 метр і 68 сантиметрів, переміг у змаганнях з кидків згори завдяки тому, що підлетів високо вгору.

231 см

160 см

Династія биків

Можна здобути кубок НБА, та чи здатен ти на три-піт (*three-peat*)? Це коли одна команда **ПЕРЕМАГАЄ В ЧЕМПІОНАТІ ТРИЧІ ПОСПІЛЬ**. «Чикаго Буллз» («Чиказьким бикам») удалося зробити це двічі: у 1991–1993 та у 1996–1998 роках. Однак «Бостон Селтікс» здійснили неймовірно: вони вигравали чемпіонат 8 сезонів поспіль — від 1959 до 1966 року!